

Rada Českého rozhlasu
Český rozhlas
Vinohradská 12
120 99 Praha 2

Stížnost na dlouhodobou neobjektivní propagaci projektu Revolution Train

Český rozhlas odvysílal a na webu rozhlas.cz vydal v letošním roce články, které neobjektivně informují o projektu Revolution Train.

Dne 12. 6. 2025 „Do Sokolova přijel Revolution Train, nabízí efektivní prevenci proti drogám a závislostem“, dostupný na <https://vary.rozhlas.cz/do-sokolova-prijel-revolution-train-nabizi-efektivni-prevenci-proti-drogam-a-9493657>

Dne 17. 5. 2025 „Revolution Train slouží jako protidrogová prevence, cílovou skupinou jsou děti mezi 12 až 17 lety“, dostupný na <https://hradec.rozhlas.cz/revolution-train-slouzi-jako-protidrogova-prevence-cilovou-skupinou-jsou-deti-9474955>

Téma bylo přitom objektivně a vyváženě zpracováno už v článku z 13. 9. 2017 „Jezdí po republice a odrazuje děti od drog. 'Drahý a neúčinný špás,' kritizují Protidrogový vlak odborníci“ na adrese https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/jezdi-po-republice-a-odrazuje-deti-od-drog-drahy-a-neucinny-spas-kritizuji_1709141330_hm

Tento článek mimo jiné uvádí: „Před čtyřmi lety ale kraj do vlaku přestal peníze investovat. V září 2013 totiž zřídil specifickou protidrogovou komisi a ta projekt označila za neefektivní. „Komise jako poradní orgán hejtmana kraje nedoporučuje další finanční podporu a investice do Revolution train, protože tento způsob primární prevence není efektivní,“ stojí v tehdejší usnesení komise. Kdo předtím program na kraji schvaloval, případně na čí doporučení, už nyní Středočeský kraj nedohledal. Kraj pak stanovisko nezměnil ani letos v červnu, kdy se členové komise byli ve vlaku podívat znovu. Ba naopak. Nejenže zopakoval, že projekt není efektivní, ale tamním školám doporučil pro prevenci návykových látek využívat pouze programy s certifikátem ministerstva školství. (...) „Nikde se nemáte možnost dočíst, na jakém principu je celá intervence založena, jaká za ní stojí teoretická východiska, proč a jak přesně jsou voleny prostředky a co přesně jimi chceme dosáhnout, jaké jsou mediátory, jaké vzdělání a průpravu má mít ten, kdo intervenci doručuje dětem, komu přesně je intervence určena,“ popsal Miovský a web označil za pouhou snůšku reklamních a PR materiálů. Podobně jako ministerstvo školství pak Miovský zopakoval, že princip celého programu tvoří odstrašující přístup, který podle aktuálních poznatků není účinný. „Jinými slovy Revolution Train je příliš drahý špás na to, co umí, a existují dnes mnohem účinnější preventivní intervence. Proti nim je v podstatě (Protidrogový vlak) prehistorickou vykopávkou, navzdory tomu, že je našlapaný nejmodernějšími technologiemi. V podstatě je to stejné, jako byste přes nejmodernější chytrý telefon s někým komunikovali morseovkou,“ tvrdí Miovský. Dopady na vývoj dětí a prevenci v oblasti návykových látek označil za zanedbatelné.“ Článek také v boxu cituje vyjádření Ministerstva školství: „Základním problémem je aplikace tzv. odstrašujícího přístupu, který byl v minulosti opakovaně výzkumně vyhodnocen jako jeden z nejméně efektivních přístupů směřujících ke snížení užívání drog. Při aplikaci v některých programech měl tento přístup dokonce opačný účinek. Efektivitu celého programu navíc výrazně snižuje fakt, že se jedná o nárazovou, nesystematickou formu programu – tedy formu, která je v Evropě dlouhodobě kritizovaná a považovaná za natolik neefektivní, že by neměla být v žádném případě podporována

z veřejných zdrojů. Tato fakta nemůže změnit ani to, že projekt využívá nejmodernějších forem a prostředků v podobě multimediálních technologií a přitažlivého technického řešení.“

Téma vícekrát zpracovala i soukromá média, například deník.cz v článku „*Je protidrogový vlak jen drahá pouťová atrakce?*“ dostupném na https://bruntalsky.denik.cz/zpravy_region/je-protidrogovy-vlak-jen-draha-poutova-atrakce-20170314.html

Všechny české i evropské odborné společnosti a asociace, které se k projektu Revolution Train vyjadřovaly, ho jednoznačně odmítají. Tím, že Český rozhlas tato stanoviska ignoruje, a naopak vysílá reportáže a vydává články, které dokonce **v nadpisu obsahují závěr o efektivní prevenci**, jednoznačně porušuje § 2 odst. 2 písm. a) zákona o Českém rozhlasu, podle kterého patří mezi hlavní úkoly veřejné služby v oblasti rozhlasového vysílání „*poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů a přispívání k mediální gramotnosti*“. Vydané a odvysílané zprávy nejsou ani objektivní, ani ověřené, ani vyvážené.

Tuto stížnost podávám k Radě Českého rozhlasu, neboť generální ředitel Českého rozhlasu by měl těmto systematickým excesům předcházet. V tomto případě jde vzhledem k rozsahu dlouhodobého neobjektivního informování i o otázku složení programu, což lze doložit například těmito reportážemi:

- <https://vary.rozhlas.cz/do-kraje-miri-protidrogovy-vlak-verejnost-seznami-s-riziky-uzivani-drog-7905423>
- <https://vary.rozhlas.cz/na-zapad-cech-dorazil-protidrogovy-vlak-jeho-cesta-povede-i-do-nemecka-6809362>
- <https://sever.rozhlas.cz/protidrogovy-vlak-dorazil-do-usti-ma-odradit-mlade-od-uzivani-drog-8513282>
- <https://ostrava.rozhlas.cz/nadrazi-v-ostrave-svinove-se-po-roce-opet-stalo-vychozi-stanici-do-sveta-drogove-7159865>
- <https://strednicehy.rozhlas.cz/specialni-protidrogovy-vlak-zvany-revolution-train-konci-svoje-letosni-putovani-8861304>
- <https://budejovice.rozhlas.cz/jihem-cech-projizdi-protidrogovy-vlak-revolution-train-skryva-se-v-nem-fetacky-9239113>

V Praze dne 17. 6. 2025

Mgr. Lukáš Blažej Chorovský

Přílohy:

- Společné stanovisko odborných společností k projektu Revolution train ze dne 20. 1. 2020
- Postoj Evropské společnosti pro preventivní výzkum k neefektivním a poteniciálně škodlivým přístupům v prevenci látkových závislostí ze dne 22. 10. 2019
- Společné tiskové prohlášení k preventivnímu projektu Revoluční vlak ze dne 23. 4. 2007
- Stanovisko Ministerstva školství ze dne 10. 11. 2015
- Stanovisko A.N.O. ze dne 10. 12. 2015